

Sygn. akt I Ca 227/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 października 2017 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SSO Joanna Składowska

SSO Iwona Podwójniak

Protokolant sekretarz sądowy Elwira Kosieniak

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2017 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) SA w S.

przeciwko B. P.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu

z dnia 3 marca 2017 roku, sygnatura akt I C 676/16

oddala apelację.

Sygn. akt I Ca 227/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Sieradzu w sprawie z powództwa (...) S.A. z siedzibą w S. przeciwko B. P. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. pozbawił wykonalności wyrok Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 11 kwietnia 2014 roku, sygn. akt I C 163/13 zaopatrzony w klauzulę wykonalności, na podstawie którego zasądzona została od powoda na rzecz pozwanego kwota 4000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwota 600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 1) oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1400 zł tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 1200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (pkt 2).

Wyrok ten zapadł w oparciu o ustalenia, które Sąd Okręgowy w całości podziela i przyjmuje za własne, a których istotne elementy przedstawiały się następująco:

pozewem złożonym w sprawie sygn. akt I C 163/13 skierowanym przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S. B. P. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 4000 zł wraz z odsetkami ustawowymi i kosztami sądowymi.

B. P. w przedmiotowym postępowaniu reprezentowany był przez pełnomocnika radcę prawnego M. P. na podstawie udzielonego 16 lutego 2013 roku pełnomocnictwa.

Zgodnie z treścią pełnomocnictwa pełnomocnik był umocowany do prowadzenia sprawy we wszystkich sądach powszechnych, sądach administracyjnych, Sądzie Najwyższym, urzędach i instytucjach, z prawem substytucji, a także zawarcia ugody,

odbioru przyznanych, ugodzonych i zasądzonych świadczeń oraz kosztów procesu. Jednocześnie w treści pełnomocnictwa wskazany został numer rachunku bankowego na który winne być dokonywane wpłaty.

Wyrokiem z 11 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu, wydanym w sprawie sygn.. akt C 163/13 zasądził od (...) S.A.

z siedzibą w S. na rzecz B. P. kwotę 4000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 14 czerwca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

21 maja 2014 roku (...) S.A. z siedzibą w S. dokonało wpłaty na rachunek bankowy pełnomocnika B. P. - radcy prawnego M. P. kwoty 4000 zł, 1529 zł oraz 600 zł tytułem należności zasądzonych w sprawie I C 163/13.

8 stycznia 2016 roku B. P. wystąpił z wnioskiem o wydanie tytułu wykonawczego w postaci wyroku z dnia 11 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu wydanego w sprawie sygn. akt C 163/13. Tytuł wykonawczy został wydany B. P. w dniu 21 stycznia 2016 roku.

23 maja 2016 roku B. P. wnioskiem skierowanym do Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowy w Sieradzu B. R. wystąpił o wszczęcie egzekucji na podstawie w/wym. tytułu wykonawczego.

6 czerwca 2016 roku (...) S.A. z siedzibą w S. zostało zawiadomione o wszczęciu egzekucji w sprawie Km 320/16 na podstawie tytułu wykonawczego.

Stan faktyczny ustalił na podstawie powołanych, nie czyniąc ustaleń w przedmiocie wzajemnych rozliczeń pomiędzy pełnomocnikiem z pozwanym, bowiem okoliczność ta nie ma znaczenia dla rozpoznania niniejszego postępowania

Sąd oddalił wnioski o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka S. S. (1), gdyż zeznania świadka miały dotyczyć okoliczności wzajemnych rozliczeń świadka z pozwanym, a okoliczności te nie mają zasadniczego znaczenia w przedmiotowej sprawie.

W ocenie Sądu wszystkie istotne okoliczności spełnienia zobowiązania zostały wyjaśnione, a wnioskowany dowód spowodowałby jedynie zbędną zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

Sąd, powołując się na regulacje prawne z art. 840 § 1 pkt. 2 k.p.c. oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące postępowania przeciwegzekucyjnego podał, że niespornym w niniejszej sprawie jest, iż wyrokiem z 11 kwietnia 2014 roku wydanym w sprawie sygn. akt C 163/13 zasądzono na rzecz B. P. kwotę 4000 zł z ustawowymi odsetkami oraz kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, które to orzeczenie jest prawomocne.

Zdaniem Sądu, okolicznością istotną jest ustalenie, czy po wydaniu wyroku zaistniało zdarzenie na skutek którego, zobowiązanie wynikające z w/wym. orzeczenia nie może być egzekwowane, a więc czy po powstaniu tytułu egzekucyjnego dłużnik skutecznie spełnił świadczenia, a tym samym zwolnił się z zobowiązania.

W ocenie Sądu, w przedmiotowej sprawie strona powodowa spełniła świadczenie do którego był zobowiązany na podstawie w/wym. wyroku

Zasadniczym jest zatem według Sądu rozstrzygnięcie, czy wykonanie zobowiązania winno nastąpić (zgodnie z twierdzeniem B. P.) jedynie do rąk wierzyciela, czy też skutek taki nastąpi w przypadku spełnienia świadczenia do rąk pełnomocnika wierzyciela zgodnie z dyspozycją wierzyciela.

Sąd podkreślił, iż z treści udzielonego w sprawie I C 163/13 pełnomocnictwa podpisanego przez B. P. wynika, iż pełnomocnik był m.in. umocowany do odbioru przyznanych, ugodzonych i zasądzonych świadczeń oraz kosztów procesu, jednocześnie w treści pełnomocnictwa wskazany został numer rachunku bankowego na który winny zostać dokonane wpłaty.

Ponadto niekwestionowaną w niniejszej sprawie okolicznością jest, iż (...) S.A. z siedzibą w S. dokonało przelewu zarówno kwoty głównej, kwoty odsetek ustawowych, jak i kosztów procesu na rachunek bankowy o numerze wskazanym w pełnomocnictwie procesowym.

W tych warunkach, w ocenie Sądu dłużnik spełnił świadczenia ze skutkiem względem wierzyciela.

Wskazano również, że okolicznością, która nie może rzutować na wynik niniejszego postępowania, jest fakt otrzymania świadczenia lub jego braku przez wierzyciela, gdyż kwestia ewentualnych rozliczeń wierzyciela z pełnomocnikiem nie jest przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Zauważono także, iż trudno wymagać od dłużnika, aby ten ponownie spełnił świadczenie wobec braku ewentualnych wzajemnych rozliczeń między pełnomocnikiem wierzyciela a wierzycielem.

Zdaniem Sądu nie można skutecznie postawić dłużnikowi zarzutu, iż nie spełnił świadczenia w sytuacji, w której spełnia on świadczenie w sposób wskazany przez wierzyciela, tj. poprzez uiszczenia orzeczonej należności na wskazane konto bankowe. Ewentualne ryzyko nieprzekazania środków przez pełnomocnika wierzycielowi obciąża samego wierzyciela, a nie dłużnika. Z chwilą przelania przez dłużnika zasądzonych od niego wyrokiem kwot na rachunek bankowy wskazany przez wierzyciela nastąpiło spełnienie świadczenia z wszystkimi jego konsekwencjami.

Dlatego też, żądanie powoda dotyczące pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Sieradzu z dnia 11 kwietnia 2014 roku wydanego w sprawie sygn. akt C 163/13, zasługuje na uwzględnienie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., obciążając tymi kosztami pozwanego, który przegrał sprawę w całości.

Apelację od powyższego wyroku złożył pozwany, który zaskarżył go w całości, zarzucając mu:

- obrazę ustanowionych przepisów prawa i imienia Rzeczypospolitej Polskiej poprzez profesjonalne mataczenie prawem;
- wydane wyroku bez obecności pełnomocnika strony powodowej, co było lekceważące wobec pozwanego;
- wspieranie złodziejskich firm kapitalistycznych przez sędziego, co jest z jego strony niemoralne poprzez akceptację kradzieży 6129 zł należnego mu odszkodowania;
- przyznanie pełnomocnikowi powoda zwrotu kosztów w wysokości 1200 zł, mimo, że jego emerytura wznosi 656,09 zł, mimo jego nieobecności na rozprawie.

W konsekwencji skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, że Sąd pierwszej instancji, wbrew zarzutom apelującego, w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, a na jego podstawie poczynił adekwatne do treści materiału dowodowego ustalenia faktyczne. Ustalenia te Sąd odwoławczy przyjmuje za własne, nie znajdując potrzeby ich ponownego szczegółowego przytaczania.

Zaskarżony wyrok znajdował swoje uzasadnienie w treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Powództwo przeciwegzekucyjne skierowane jest na pozbawienie lub ograniczenie wykonalności tytułu wykonawczego i - co za tym idzie - może być realizowane tylko

pod warunkiem, że istnieje potencjalna możliwość wykonania tytułu wykonawczego.

Gdy wierzyciel zostaje zaspokojony poza postępowaniem egzekucyjnym, w drodze dobrowolnego spełnienia świadczenia przez dłużnika, to nie gaśnie wykonalność tytułu wykonawczego i istnieje potencjalna możliwość jego wykonania (wszczęcia postępowania egzekucyjnego). Żądanie pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności jest zatem dopuszczalne, a podstawę takiego żądania stanowi wystąpienie po powstaniu tytułu egzekucyjnego zdarzenia, wskutek którego zobowiązanie, w całości lub w części, wygasło (art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.). Takim zdarzeniem jest niewątpliwie spełnienie świadczenia przez dłużnika.

W rozpoznawanej sprawie niesporne jest, że dłużnik w sprawie I C 163/13 Sądu Rejonowego w Sieradzu Sopotkie Towarzystwo (...) SA z siedzibą

w S. w dniu 21 maja 2014 r. dokonało przelewu na rachunek bankowy pełnomocnika pozwanego - radcy prawnego M. P. - kwoty wynikającej z prawomocnego wyroku w łącznej wysokości 6129 zł, na którą składała się kwota główna 4000 zł, odsetki 1529 zł oraz zwrot kosztów procesu 600 zł. Mając na uwadze treść pełnomocnictwa udzielonego przez apelującego do sprawy I C 163/13, które zawierało także upoważnienie

do odbioru zasądzonych świadczeń na wskazany w pełnomocnictwie rachunek bankowy, słusznie uznał Sąd Rejonowy, że na skutek tej czynności, która stanowiła spełnienie świadczenia orzeczonego wyrokiem z dnia 11 kwietnia 2014 r. w sprawie I C 163/13, zobowiązanie powoda (Towarzystwa (...)) wobec pozwanego (B. P.) wygasło.

Zarzucanie zatem Sądowi Rejonowemu obrazy przepisów, czy mataczenie prawem oraz wspieranie złodziejskich firm jest niczym nieuzasadnione i stanowi tylko naruszenie dobrego imienia Sądu i powoda.

Nie ma racji apelujący, że powód mógł skutecznie zwolnić się z obowiązku wynikającego z wyroku wydanego w sprawie I C 163/13, tylko poprzez przesłanie na jego adres domowy zasądzonej kwoty. Sposób spełnienia świadczenia zależy od wierzyciela

(art. 454 §1 k.c.). W związku z tym, że pozwany (wierzyciel w sprawie I C 163/13) w treści pełnomocnictwa wskazał sposób i miejsce przekazania zasądzonej kwoty – rachunek bankowy pełnomocnika, to powód przesyłając zasądzoną kwotę na ten rachunek zwolnił się długu. Jeszcze raz należy przypomnieć, że apelujący udzielając pełnomocnictwa radcy prawnemu M. P. upoważnił go nie tylko do występowania w sprawie w jego imieniu, ale także **do odbioru zasądzonej kwoty**, co jest zgodne z prawem. Jeżeli skarżący nie otrzymał zasądzonej kwoty od swego pełnomocnika lub otrzymał kwotę niższą niż tę która wynikała z treści wyroku, to powinien domagać się rozliczenia od swego pełnomocnika, a nie występować z wnioskiem egzekucyjnym przeciwko powodowi, który świadczenie spełnił.

Poza tym w aktach sprawy znajduje się pokwitowanie odbioru przez pozwanego kwoty 4170 zł (k 18), a przesłuchany pełnomocnik pozwanego ze sprawy I C 163/13 radca prawny M. P. zeznał, że pozwany został przez niego poinformowany z jakiego tytułu otrzymał tę kwotę i jakie były rozliczenia z osobą trzecią, Panem S..

Samo być może niezadowolenie pozwanego ze sposobu rozliczenia się z zawartej umowy pełnomocnictwa, czy też umowy z osobą trzecią, nie wpływają, w żadnym razie na ustalenie, że powód przesyłając zgodnie z treścią pełnomocnictwa zasądzaną kwotę na wskazane

w nim konto bankowe niewątpliwie spełnił świadczenie wynikające z wyroku.

Ponownie należy podkreślić, że błędne jest przekonanie apelującego, że tylko przekazanie zasądzonej kwoty na jego adres domowy przez pocztę, czy wykazanie przez powoda, że przekazana przez Towarzystwo (...) kwota na konto jego pełnomocnika, została mu faktycznie przekazana, stanowi spełnienie świadczenia wobec pozwanego i zwolnienie się z długu.

W tych okolicznościach wystąpienie w dniu 23 marca 2016 r. przez pozwanego z wnioskiem egzekucyjnym przeciwko powodowi było nie uzasadniane, a z uwagi na fakt, że pozwany nie chciał dobrowolnie cofnąć egzekucji, powodowe towarzystwo ubezpieczeniowe zmuszone było wystąpić na drogę sądową o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

Dlatego też nie jest słuszny zarzut apelującego dotyczący obciążenia go kosztami procesu, które zostały poniesione przez stronę powodową. Zasadą jest w prawie cywilnym odpowiedzialność za wynik procesu. Jeżeli powód wygrał sprawę, to apelujący jako pozwany obowiązany jest zwrócić mu poniesione przez niego koszty sądowe, na które składają się opłata sądowa od pozwu i koszty zastępstwa. Przy czym wbrew pogładowi pozwanego koszty ustanowienia pełnomocnika należą się niezależnie od stawiennictwa pełnomocnika na rozprawie, które nie jest obowiązkowe. Natomiast sama wysokość kosztów ustanowienia pełnomocnika wynika z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. (Dz. U. poz.1804) obowiązującego w dacie wszczęcia procesu i została określona w stawce minimalnej.

W rozpoznanej sprawie brak było podstaw do zastosowania wobec pozwanego art. 102 k.p.c., który przewiduje, że w uzasadnionych wypadkach istnieje możliwość odstąpienia od obciążenia strony przegrywającej kosztami procesu. Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika zasada, iż kwalifikacja „wypadków szczególnie uzasadnionych” należy do sądu, który mając na względzie okoliczności konkretnej sprawy, powinien przede wszystkim kierować się poczuciem sprawiedliwości i uwzględniać zarówno fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, oceniane z uwzględnieniem zasad współzycia społecznego (por. postanowienie SN z 2011-01-05, III CZ 67/10 i postanowienie SN z 2010-03-17 II CZ 105/09). W rozpoznawanej sprawie niewątpliwie pozwany jest osobą, która utrzymuje się z bardzo niskich dochodów, ale sam nawet fakt zwolnienia od kosztów sądowych nie zwalnia strony z obowiązku zwrotu kosztów należnych stronie przeciwnej (art.108 u.k.s.c.). Poza tym jak już podniesieni wyżej to postawa pozwanego, który mimo przedstawienia mu dowodu dobrowolnego uiszczenia przez powoda jako dłużnika zasądzonej kwoty na konto jego pełnomocnika w dalszym ciągu popierał wniosek egzekucyjny, co spowodowało nie tylko konieczność wystąpienia przez powoda na drogę sądową, ale też obowiązek poniesienia kosztów procesu.

W tych okolicznościach nie można przyjąć, że obciążenie pozwanego kosztami procesu jest sprzeczne z zasadami słuszności.

Z tych wszystkich względów apelacja pozwanego jako całkowicie bezzasadna z mocy art. 385 k.p.c. podlegała oddaleniu.